

Na osnovu člana 74b stav 3 i člana 74c stav 6 Zakona o vodama („Službeni list RCG“, broj 27/07 i „Službeni list CG“, br. 32/11 i 48/15), Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja donijelo je

PRAVILNIK

O KRITERIJUMIMA ZA ODREĐIVANJE OSJETLJIVIH I RANJIVIH PODRUČJA RADI ZAŠTITE VODA OD ZAGAĐIVANJA*

("Službeni list Crne Gore", br. 32/16 od 20. maja 2016.)

Predmet

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se kriterijumi za određivanje osjetljivih i ranjivih područja radi zaštite voda od zagađivanja, način sprovođenja monitoringa koncentracije nitrata iz poljoprivrednih izvora u slatkim površinskim i podzemnim vodama i monitoringa eutrofikacije slatkih površinskih voda, estuarskih i priobalnih voda.

Značenje izraza

Član 2

Izrazi upotrijebljeni u ovom pravilniku imaju sljedeća značenja:

- 1) **zagađivanje** je ispuštanje, direktno ili indirektno jedinjenja azota iz poljoprivrednih izvora ili jedinjenja azota i/ili fosfora iz komunalnih i industrijskih izvora zagađenja u akvatičnu sredinu, koji mogu da predstavljaju opasnost za ljudsko zdravlje, oštećenje živilih resursa i akvatičnih ekosistema, čime se narušava ili ometa korišćenje vode;
- 2) **eutrofne vode** su vode zagađene nutrijentima, a naročito jedinjenjima azota i/ili fosfora;
- 3) **otpadne vode** su komunalne otpadne vode i otpadne vode iz industrijskih izvora datih u Prilogu koji je sastavni dio ovog pravilnika;
- 4) **tercijarno prečišćavanje** je prečišćavanje otpadnih voda postupkom kojim se dodatno uklanja fosfor za 80 % i/ili azot za 70-80 %;
- 5) **unaprijeđeno prečišćavanje** je tercijarno ili prečišćavanje drugim postupkom otpadnih voda kojim se postižu efekti određeni za tercijarno prečišćavanje.

Kriterijumi za određivanje osjetljivih područja

Član 3

Osjetljiva područja su vodna tijela:

- 1) koja su eutrofna ili koja u bliskoj budućnosti mogu postati eutrofna (prirodna slatkovodna jezera, druga slatkovodna tijela, estuari i priobalne morske vode) ukoliko se ne sprovedu mjere zaštite, prikupljanja i unaprijeđenog prečišćavanja otpadnih voda prije ispuštanja u: jezera i vodotoke koji se ulivaju u jezera odnosno akumulacije, zalive kod kojih je utvrđena slaba izmjena vode i gdje može doći do nagomilavanja hranljivih materija, estuare, zalive i druge priobalne morske vode kod kojih je utvrđena slaba izmjena vode ili gdje može doći do nagomilavanja hranljivih materija;
- 2) koja sadrže ili bi mogla da sadrže koncentracije nitrata veće od 25 mg/l ili u slučaju ekstremnih vremenskih ili geografskih uslova koncentracije nitrata veće od 50 mg/l za površinske slatke vode namjenjene zahvatanju vode za piće, ukoliko se ne sprovedu mjere zaštite, prikupljanja i unaprijeđenog prečišćavanja otpadnih voda prije ispuštanja u vodno tijelo;
- 3) gdje je neophodno unaprijeđeno prečišćavanje u skladu sa posebnim propisom.

Unaprijeđeno prečišćavanje voda obuhvata:

- uklanjanje fosfora iz otpadnih voda prilikom ispusta u jezera i vodotoke koji se ulivaju u jezera odnosno akumulacije, zalive kod kojih je utvrđena slaba izmjena vode i gdje može doći do nagomilavanja hranljivih materija, osim ukoliko se dokaže da njegovo uklanjanje neće imati uticaj na nivo eutrofikacije, a u slučaju ispusta iz velikih aglomeracija po potrebi uklanjanje i azota;
- uklanjanje fosfora i/ili azota u slučaju ispusta iz velikih aglomoeracija u estuare, zalive i druge priobalne morske vode kod kojih je utvrđena slaba izmjena vode ili gdje može doći do nagomilavanja hranljivih materija, osim ukoliko se dokaže da njihovo uklanjanje neće imati uticaj na nivo eutrofikacije.

Kriterijumi za određivanje ranjivih područja

Član 4

Ranjiva područja su područja zemljišta sa kojih oticanje i procjeđivanje voda može dovesti do povećanja zagađenja voda, koje su već zagađene ili im prijeti zagađivanje nitratima ili voda koje su eutrofne ili podložne eutrofikaciji i to:

- 1) površinskih voda, a posebno koje se koriste ili su namijenjene da se koriste za zahvatanje vode za piće i podzemnih voda ukoliko sadrže ili bi mogle da sadrže, ako se ne preduzmu mjere zaštite od zagađivanja, koncentracije nitrata veće od 25 mg/l ili, u slučaju ekstremnih vremenskih ili geografskih uslova, koncentracije nitrata veće od 50 mg/l;
- 2) prirodnih slatkovodnih jezera, drugih slatkovodnih tijela, estuara i priobalnih morskih voda koje su eutrofne ili koje u bliskoj budućnosti mogu postati eutrofne, ukoliko se ne preduzmu mjere zaštite od zagađivanja.

Prilikom određivanja ranjivih područja, uzimaju se u obzir:

- 1) fizičke i ekološke karakteristike voda i zemljišta;
- 2) dosadašnja saznanja o ponašanju azotnih jedinjenja u vodi i zemljištu; i
- 3) uticaj sprovedenih mjera za zaštitu tih područja i voda.

Način sprovođenja monitoringa koncentracije nitrata i eutrofikacije površinskih voda

Član 5

Monitoring koncentracije nitrata sprovodi se na:

- vodnim tijelima slatkih površinskih i podzemnih voda u područjima u kojima je utvrđeno zagađenje nitratima;
- vodnim tijelima slatkih površinskih i podzemnih voda na kojima se nalaze zahvati vode namjenjenje za piće.

Monitoring iz stava 1 ovog člana vrši se prema godišnjem programu monitoringa kvalitativnih i kvantitativnih parametara voda u skladu sa Zakonom o vodama.

Za određivanje ranjivih područja monitoring iz stava 1 ovog člana vrši se u jednogodišnjem periodu najmanje jednom mjesечно, a tokom perioda poplava i češće.

Monitoring praćenja stanja eutrofikacije slatkih površinskih, estuarskih i priobalnih voda sprovodi se četiri puta godišnje u redovnim razmacima.

Stupanje na snagu
Član 6

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

*U ovaj pravilnik prenijeta je Direktiva 91/271/EEC koja se odnosi na prečišćavanje komunalnih otpadnih voda, posljednji put dopunjena Direktivom Vijeća 2013/64/EU o izmjeni direktiva Vijeća 91/271/EEC i 1999/74/EC i direktiva 2000/60/EC, 2006/7/EC, 2006/25/EC i 2011/24/EU Evropskog parlamenta i Vijeća zbog izmjene statusa Mayottea u odnosu na Evropsku uniju i Direktiva 91/676/EEC koja se odnosi na zaštitu voda od zagađivanja uzrokovanih nitratima iz poljoprivrednih izvora, posljednji put dopunjena Uredbom (EC) 1137/2008 Evropskog parlamenta i Vijeća o prilagođavanju nekih instrumenata podložnih postupku utvrđenom u članu 251 Ugovora i Odluci Vijeća 1999/468/EC u vezi sa regulatornim postupkom i kontrolom.

PRILOG

INDUSTRIJSKI IZVORI OTPADNIH VODA

- 1) Prerada mlijeka
- 2) Prerada voća i povrća
- 3) Proizvodnja i flaširanje bezalkoholnih napitaka
- 4) Prerada krompira
- 5) Mesna industrija
- 6) Proizvodnja piva
- 7) Proizvodnja alkohola i alkoholnih napitaka
- 8) Proizvodnja stočne hrane biljnog porijekla
- 9) Proizvodnja želatina i lijepka od krvna, kože i kostiju
- 10) Proizvodnja sladi
- 11) Prerada ribe